

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 29 kwietnia 2025 r.

Poz. 2093

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.153.2025.AS WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 25 kwietnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940)

stwierdzam nieważność

§ 13 ust. 1 w zakresie wyrazów „bezdolnych i kotów wolno żyjących” załącznika do uchwały Nr XIV/89/2025 Rady Miejskiej w Tucznie z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tuczno w 2025 roku.

Uzasadnienie

W dniu 25 marca 2025 r. Rada Miejska w Tucznie podjęła uchwałę Nr XIV/89/2025 w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tuczno w 2025 roku. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 2 kwietnia 2025 r.

Materialnoprawną podstawę ww. aktu stanowi m.in. art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt¹⁾, zgodnie z którym rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Co ważne, w myśl art. 11a ust. 2 ustawy, program ten obejmuje w szczególności:

1. zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
2. opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
3. odławianie bezdomnych zwierząt,
4. obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt,
5. poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
6. usypianie ślepych miotów,
7. wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
8. zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Dalej, ustawodawca postanowił, że program, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina (art. 11a ust. 5 ustawy).

Z treści cytowanych przepisów wynika, że rada gminy zobligowana jest podjąć uchwałę przyjmującą program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, który musi zawierać co najmniej te elementy, które zostały wymienione w art. 11a ust. 2 i ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt. Ustawodawca enumeratywnie wskazał bowiem zakres spraw, które winny być unormowane w programie

¹⁾ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r., poz. 1580 z późn. zm.).

opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Ze sformułowania „program obejmuje” należy wyprowadzać wniosek o obligatoryjnym zakresie jego regulacji w odniesieniu do wymienionych w art. 11a ust. 2 i ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt kwestii²⁾.

Uchwała Nr XIV/89/2025 w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tuczno w 2025 roku nie wyczerpuje w sposób prawidłowy upoważnienia wynikającego z art. 11a ust. 2 powołanej ustawy, ponieważ niewłaściwie reguluje kwestie dotyczące zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Co istotne, art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy o ochronie zwierząt zobowiązuje radę gminy do unormowania w gminnym programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt kwestii zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, przy czym ustawodawca nie określił, jakich zwierząt realizacja tego zadania ma dotyczyć. Wnosić stąd należy, że obowiązek gminy w powyższym zakresie dotyczy wszystkich zwierząt, w tym zwierząt bezdomnych, wolno żyjących kotów, ale także zwierząt dzikich lub zwierząt posiadających właściciela, jeśli w momencie zdarzenia drogowego nie ma możliwości jego ustalenia. W art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy prawodawca posłużył się określeniem „zwierząt” bez jego doprecyzowania (tak jak ma to miejsce w art. 11a ust. 2 pkt 1, pkt 3, pkt 5 i pkt 7), a zatem jego zamiarem było zobligowanie gminy do zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej wszystkim zwierzętom, które ucierpiały w drogowym zdarzeniu³⁾.

Jak podkreślił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim w wyroku z dnia 20 września 2023 r., sygn. akt II SA/Go 424/23 *wskazany przepis ustawy nie różnicuje bowiem obowiązku zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej od tego czy dane zwierzę jest bezdomne, czy też posiada opiekuna, lecz odnosi się do wszystkich zwierząt, które ucierpiały w przypadkach zdarzeń drogowych. Ponadto analizowane zagadnienie należy rozpatrywać kontekście celu jaki ma przyświecać uchwale podjętej na podstawie art. 11a ust. 1 i ust. 2 u.o.z. Trzeba zatem zwrócić uwagę, że przedmiotem uchwały jest nie tylko opieka nad zwierzętami bezdomnymi, ale również zapobieganie bezdomności. Program powinien zatem zawierać rozwiązania prawne, które będą uwzględniać jednocześnie obydwa cele o jakich mowa w analizowanym przepisie ustawy, czyli zarówno związane z opieką nad zwierzętami bezdomnymi jak i zapobieganie bezdomności zwierząt. Postanowienia uchwały, które nie uwzględniają dyrektywy zapobiegania bezdomności zwierząt należy ocenić jako wydane z istotnym naruszeniem prawa. Za takie w ocenie Sądu, należy uznać regulację zawartą w kwestionowanym przepisie § 6 ust. 1, który w sposób nieuprawniony różnicuje sytuację zwierząt wymagających pomocy ze względu na zdarzenie drogowe.*

Tymczasem, w § 13 Załącznika do uchwały Nr XIV/89/2025 Rada Miejska w Tucznie zawarła postanowienie dotyczące zapewnienia opieki weterynaryjnej, w brzmieniu:

§ 13. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt

1. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt bezdomnych i kotów wolno żyjących realizują:

- 1) *Urząd Miejski w Tucznie na podstawie umowy zawartej z Gabinetem Weterynaryjnym*
- 2) *Schronisko poprzez zapewnienie dyżuru lekarza weterynarii w Schronisku – w zakresie opieki weterynaryjnej, udzielanej zwierzętom **bezdolnym i kotom wolno żyjącym**.*

Tak sformułowana treść §13 ust. 1 Programu opieki nad zwierzętami i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tuczno w 2025 roku sugeruje, że realizowanie w jego ramach zadania dotyczącego zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt ograniczać się będzie wyłącznie do zwierząt bezdomnych i kotów wolno żyjących. Ponadto, wskazuje na to pkt 2 przywołanego unormowania, w którym zapewnienie dyżuru lekarza weterynarii sprawującego opiekę nad zwierzętami bezdomnymi i kotami wolnożyjącymi uczestniczącymi w zdarzeniach drogowych powierzono Schronisku, czyli – zgodnie z §1 ust. 7 pkt 8 Programu – schronisku w Przyborówku, 64-500 Szamotuły, prowadzonemu przez Fundację na Rzecz Bezdolnych Zwierząt „Radość Psiaka” z siedzibą w Ruścu 15, 62-120 Wapno. Zastrzeżenia takiego nie zawiera natomiast pkt 1 przywołanego unormowania, z którego wynika,

²⁾ Por: wyrok NSA z dnia 13 marca 2013 r., sygn. akt II OSK 37/13.

³⁾ Por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 28 stycznia 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 2415/19 oraz Wyrok WSA w Opolu z dnia 29 września 2015 r., sygn. akt II SA/Op 253/15.

że całodobową opiekę weterynaryjną nad zwierzętami biorącymi udział w zdarzeniach drogowych sprawuje Gabinet Weterynaryjny, czyli - w myśl §1 ust. 7 pkt 9 Programu - gabinet zlokalizowany w Tucznie przy ul. Rzecznej 8, na podstawie umowy zawartej z Gminą Tuczo.

O tym, że Gmina Tuczo zamierza w pełni realizować zadanie, o którym mowa w art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy o ochronie zwierząt, świadczyć może treść § 14 ust. 1 pkt 4 załącznika do uchwały Nr XIV/89/2025, zgodnie z którym w budżecie Gminy Tuczo zabezpieczone są środki m.in. *na usługi weterynaryjne (usypianie ślepych mitów, całodobowa opieka weterynaryjna w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt)* w kwocie 1 200,00 zł. W przepisie tym brak jest zastrzeżenia o ograniczeniu całodobowej opieki weterynaryjnej w takich wypadkach tylko do określonej grupy zwierząt (zwierząt bezdomnych i kotów wolno żyjących), a zatem zapewnienie takiej opieki dotyczyć będzie wszystkich zwierząt.

Powyższą okoliczność potwierdziła Przewodnicząca Rady Miejskiej w Tucznie, oświadczając w piśmie z dnia 17 kwietnia 2025 r., znak: OOG.0004.5.2025, stanowiącym odpowiedź na zawiadomienie z dnia 15 kwietnia 2025 r., znak: P-1.4131.153.2025.AS, o wszczęciu postępowania nadzorczego wobec uchwały Nr XIV/89/2025, że zamieszczanie w §13 ust. 1 załącznika do tego aktu sformułowania „bezdomnych i kotów wolnożyjących” stanowi omyłkę pisarską. W istocie bowiem, jak wskazała Przewodnicząca *Gmina zapewnia całodobową opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt wszystkim zwierzętom bez względu na to czy posiadają właściciela czy nie oraz bez względu na to czy są zwierzętami dzikimi czy udomowionymi. Potwierdza to dotychczasowa praktyka oraz dalsze postanowienia programu np. art. 14 ust. 4.* Zauważyć trzeba, że przyjęty uchwałą Nr XIV/89/2025 Program opieki nad zwierzętami i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tuczo w 2025 roku nie zawiera jednostki redakcyjnej oznaczonej jako art. 14 ust. 4, bowiem postanowienia tego programu zostały oznaczone jako paragrafy, gdyż zgodnie z §124 ust. 1 w zw. z §141 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”⁴⁾ podstawową jednostką redakcyjną uchwały jest paragraf. Przyjąć zatem należy, że zamiarem Przewodniczącej Rady Miejskiej w tucznie było przywołanie w ww. piśmie § 14 ust. 1 pkt 4 Programu .

W tych okolicznościach zamieszczenie w § 13 ust. 1 załącznika do uchwały Nr XIV/89/2025 Rady Miejskiej w Tucznie z dnia 25 marca 2025 r. *w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tuczo w 2025 roku* zapisu o ograniczeniu całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych wyłącznie do zwierząt bezdomnych i kotów wolno żyjących jest nie tylko mylące, ale uznać je trzeba za działanie nieprawidłowe, naruszające normę art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy o ochronie zwierząt.

W związku z powyższym, konieczne i w pełni uzasadnione jest stwierdzenie nieważności w § 13 ust. 1 załącznika do uchwały Nr XIV/89/2025 Rady Miejskiej w Tucznie z dnia 25 marca 2025 r. *w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tuczo w 2025 roku* w zakresie wyrazów: „bezdomnych i kotów wolno żyjących”.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wpiewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

⁴⁾ Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283).